

Immaterielle rettigheder

Et kompendium af Henrik Kure

Christian Ejlers' Forlag
København 2005

Immaterielle rettigheder

1. udgave, 1. oplag

Typografi, sats og omslag:
Carl-H.K. Zakrisson, www.polytype.dk
Tryk og indbinding:
Schultz Grafisk a-s

Copyright: © by Henrik Kure 2005

ISBN 87 7241 106 6

På adressen www.ejlers.dk
er indlagt dispositioner
til løsning af opgaver
inden for faget immaterialret

Christian Ejlers' Forlag
Sølvgade 38/3
1307 København K
liber@ejlers.dk

Indhold

Forord 9

1 Ophavsrettigheder 11

1.1 Erhvervelse af ophavsret 11

1.2 Rettighedshaveren 11

1.2.1 Ophavsmanden (den originære retsindehaver) 11

1.2.1.1 Kun fysiske personer 12

1.2.1.2 Flere ophavsmænd, jf. OHL § 6 12

1.2.2 Overførelse af rettigheder 12

1.2.2.1 Overdragelse 13

1.2.2.2 Kreditorforfølgning, jf. OHL § 62 14

1.2.2.3 Arbejdstageres ophavsrettigheder 14

1.2.3 Særligt om rettighedssubjektet efter OHL kap. 5 16

1.3 Beskyttelsens genstand 16

1.3.1 Krav om værkshøjde (originalitet) 17

1.3.1.1 Kvalitet, kvantitet og formål 17

1.3.1.2 Særligt om titler, beskrivende værker og edb-programmer 18

1.3.2 Typetilfælde 18

1.4 Beskyttelsens indhold 19

1.4.1 Økonomiske enerettigheder 19

1.4.1.1 Eksemplarretten 20

1.4.1.3 Visningsretten 21

1.4.1.4 Fremførelsesretten 22

1.4.2 Ideelle rettigheder 23

1.4.2.1 Faderskabsretten, jf. OHL § 3, stk. 1 23

1.4.2.2 Respektretten, jf. OHL § 3, stk. 2 24

1.4.3 Beskyttelsens indhold efter OHL kap. 5 24

1.4.3.1 Udøvende kunstnere, jf. OHL § 65 25

1.4.3.2 Fremstillere af lydoptagelser (pladeselskaber), jf. OHL § 66 25

1.4.3.3 Fremstillere af billedoptagelser (filmproducenter), jf. OHL § 67 25

1.4.3.4 Radio- og fjernsynsforetagender, jf. OHL § 69 25

1.4.3.5 Fremstillere af fotografiske billeder, jf. OHL § 70 25

1.4.3.6 Fremstillere af databaser, jf. OHL § 71 26

1.4.3.7 Pressemeddelelser, jf. OHL § 72 26

1.5 Indskrænkninger 26

1.5.1 Generelt om undtagelserne 26

1.5.1.1 Bestemmelserne forudsætter lovlig offentliggørelse 27

1.5.1.2 Kildeangivelsespligt 27

1.5.1.3 Lovligt forlæg ved eksemplarfremstilling 28

1.5.2 Privat eksemplarfremstilling, jf. OHL § 12 28

1.5.2.1 Ad. »sin private brug«, jf. OHL § 12, stk. 1 29

1.5.3 Citatret, jf. OHL § 22 29

1.6 Varighed 30

1.6.1 Den ophavsretlige beskyttelsestid, jf. OHL § 63 30

1.6.2 Beskyttelsestiden for kap. 5-rettighederne 31

1.6.3 Retsstillingen efter ophavsrettens udløb 31

2 Varemærkerettigheder	33
2.1 Erhvervelse af varemærkeret	33
2.1.1 Registreringsprincippet	34
2.1.2 Førstebrugerprincippet	34
2.1.3 Prioritetsvirkning	35
2.2 Rettighedshaveren	36
2.2.1 Fysiske og juridiske personer	36
2.2.2 Overførelse af rettigheder	37
2.2.2.1 Princippet om varemærkets frie overdragelighed	37
2.2.2.2 Licensrettigheder (brugsret til varemærke)	37
2.2.2.3 Pantsætning og retsforfølgning	37
2.3 Beskyttelsens genstand	37
2.3.1 Mærket skal have fornødent særpræg	38
2.3.1.1 Mærket må ikke være deskriptivt	39
2.3.2 Mærket skal kunne gengives grafisk	40
2.3.2.1 Farver	40
2.3.2.2 Dufte	41
2.3.2.3 Lyde	41
2.3.3 Mærket må ikke være vildledende eller stride mod lov, den offentlige orden eller sædelighed	42
2.3.4 Typetilfælde	42
2.3.4.1 Ord og ordforbindelser (ordmærker)	42
2.3.4.2 Bogstaver og tal	42
2.3.4.3 Figurer og afbildninger	43
2.3.4.4 Varens udstyr eller emballage	43
2.3.4.5 Varens udformning	43
2.4 Beskyttelsens indhold	44
2.4.1 HR: Forbud mod erhvervsmæssig brug i strid med varemærkeretten	44
2.4.1.1 Erhvervsmæssig	45
2.4.1.2 Brug	45
2.4.1.3 Forvekslingsrisiko	45
2.4.1.4 Mærkelighed	46
2.4.1.5 Varelighed	47
2.4.1.6 Kodak-doktrinen	48
2.4.1.7 Rottegift-reglen	49
2.4.2 U1: Konsumtion, jf. VML § 6	49
2.4.3 U2: Begrænsninger i indehaverens rettigheder	51
2.4.3.1 Eget navn og adresse, jf. VML § 5, nr. 1	51
2.4.3.2 Artsangivelser mv., jf. VML § 5, nr. 2	51
2.4.3.3 Nødvendigt for anvendelsen, jf. VML § 5, nr. 3	51
2.5 Varighed	52
2.5.1 Registrerede varemærker	52
2.5.1.1 HR: Ubegrænsede perioder á 10 år	52
2.5.1.2 U2: Manglende brug (efterfølgende mangel)	52
2.5.1.3 U3: Degeneration (efterfølgende mangel)	53
2.5.1.4 U4: Vildledelse (efterfølgende mangel)	53
2.5.2 Uregistrerede varemærker	54

3	Designrettigheder	55
3.1	Erhvervelse af designret	55
3.1.1	Prioritetstidspunktet	55
3.2	Rettighedshaveren	56
3.2.1	Designeren (den originære retsindehaver)	56
3.2.2	Overførelse af designretten	56
3.2.1.1	Overdragelse ved aftale	56
3.2.3	Arbejdstageres designret	57
3.3	Beskyttelsens genstand	57
3.3.1	Industriproduktets udseende	57
3.3.1.1	Design, som kan opfattes visuelt	58
3.3.1.2	Industrielt eller håndværksmæssigt fremstillet artikel	58
3.3.1.3	Objektivt og globalt nyhedskrav	59
3.3.1.4	Individualitetskrav	60
3.3.1.5	Særregel om bestanddele til sammensatte produkter	60
3.3.2	Undtagelser, jf. DSL §§ 7-8	61
3.3.2.1	Offentlig orden eller sædelighed	62
3.3.2.2	Ældre, endnu ikke offentliggjort design	62
3.3.2.3	Uhjemlet anvendelse af andres rettigheder	63
3.3.2.4	Produktets tekniske funktion	63
3.3.2.5	Sammenkoblingsdele (»must fit-reglen«)	64
3.4	Designrettens indhold	64
3.4.1	Eneret til at udnytte designet erhvervmæssigt	65
3.4.2	Regional konsumtion	66
3.5	Varighed	66

4	Patentrettigheder	67
4.1	Erhvervelse af patentret	67
4.1.1	Tidsprioriteten	67
4.2	Rettighedshaveren	68
4.2.1	Opfinderen (den originære retsindehaver)	68
4.2.2	Overførelse af patentretten	69
4.2.3	Arbejdstageres opfindelser	69
4.2.3.1	Lov om arbejdstageres opfindelser	69
4.3	Beskyttelsens genstand	71
4.3.1	Opfindelsesbegrebet – negativ afgrænsning	71
4.3.1.1	Opdagelser, videnskabelige teorier og matematiske metoder	72
4.3.1.2	Kunstneriske frembringelser	72
4.3.1.3	Planer, regler eller metoder	72
4.3.1.4	Fremlæggelse af information	72
4.3.1.5	Behandling af mennesker og dyr	72
4.3.2	Industriell udnyttelse	73

4.3.3	Nyhedskrav	73
4.3.4	Opfindeshøjde	74
4.3.5	Lovbestemte begrænsninger	74
4.3.5.1	Planter og dyr	75
4.3.5.2	Mennesker	75
4.3.5.3	Stridende mod sædelighed eller offentlig orden	75
4.4	Beskyttelsens indhold	76
4.4.1	HR: Eneret til at udnytte opfindelsen erhvervmæssigt	76
4.4.2	U1: Handlinger i ikke-erhvervmæssigt øjemed	76
4.4.3	U2: Handlinger i forsøgsøjemed	77
4.4.4	U3: Regional konsumtion	77
4.4.5	U4: Forbenyttelsesret	77
4.4.7	U6: Internationale samfærdselsmidler	78
4.4.8	U7: Tvangslicens	78
4.4.8.1	Tvangslicens pga. manglende udøvelse, jf. PTL § 45	79
4.4.8.2	Afhængighedslicens, jf. PTL § 46	79
4.4.8.3	Almindelige interesser, jf. PTL § 47	80
4.4.8.4	Forbenyttelseslicens, jf. PTL § 48	80
4.5	Varighed	80

5	Brugsmodelrettigheder	82
5.1	Erhvervelse af brugsmodelret	82
5.2	Rettighedshaveren	83
5.3	Beskyttelsens genstand	83
5.4	Beskyttelsens indhold	84
5.5	Varighed	84

Appendiks	85	
A	Skematisk oversigt over kapitel 1-5	86
B	Grænseflader mellem de immaterialretlige områder	88
C	Sanktioner	90

Litteraturfortegnelse	91
Domsregister	92
Stikordsregister	94